

Den meget ærede Minister svarede, at der formentlig ikke var nogen Opfordring til at tage dette Spørgsmaal for, saa længe — det var jo Meningen — den danske Folkekirkes gejstlige stillede sig som de have gjort. Jeg vil tillade mig hertil først at bemærke, at der er jo i den danske Stat mange Under-saatter, som ikke høre til Folkekirken, og for deres Vedkommende kan det jo ikke blive det afgørende, hvorledes den danske Folkekirkes Gejstlighed stiller sig. Men dernæst kan det jo heller ikke siges, at den danske Gejstlighed i sin Helhed stiller sig saaledes, at man afviser enhver Tanke om Vigbrænding som noget med en kristelig Sigbegængelse uforeneligt. Jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg paastaar, at der er mange gejstlige, og det saavel Biskopper som Provster og almindelige simple Præster, som gaa ud fra, at der i alt Fald ikke vilde være noget til Hinder for at gøre det tilladeligt for danske gejstlige at deltage i en Sigbegængelse, i en Bortfjernelse af en afdøds Sig, naaget Vigbrænding var et Moment i den hele Sigbegængelse. Mig forekommer det ogsaa, at det er umuligt at fastholde dette Synspunkt, at en Vigbrænding er uforenelig med en kristelig Fremfærd overfor en afdød, naar man ikke har taget i Betænkning at lade afdøde, som ere brændte udenfor Landet, blive begravede her i Landet i Forbindelse med kirkelige Ceremonier. Thi saa meget synes mig at være aldeles uimodstgælt, at det umulig kan spille nogen Rolle med Hensyn til Spørgsmaalet om Vigbrændingens Kristelighed eller ikke Kristelighed, om Brændingen er foregaaet udenfor Landets Grænser eller indenfor Landets Grænser. Kan det anties foreneligt med den danske Gejstligheds Stilling, at medvirke ved en Begravelse — nu tager jeg Ordet „Begravelse“ i saa vidt Forstand, at det ogsaa omfatter Vigbrænding — naaget det vides, at det er Meningen, at Viget skal brændes, naar der er kastet Jord paa det, eller medvirke ved denne Begravelse, naaget det vides, at Urnen med Asken skal nedscæntes paa en indviet Kirkegaard i en almindelig Grav, da forekommer det mig, at selve den Omstændighed, at selve Vigbrændingsprocessen foregaa her i Landet og ikke paa den anden Side af Øresund, umulig kan være af nogen Betydning. Det forholder sig nu saaledes, som det vel i disse Dage er blevet temmelig almindelig bekendt, at Vigbrænding er tilladelig i en overordentlig stor Del af den civiliserede Verden. Den er tilladt ved Lov i Frankrig, i Italien, ligeledes ved Lov for flere Aar siden i store Dele af Tydskland, i England, Nordamerika og Sverige. Det er sket i flere Tilfælde, at den afdødes

Efterladenskaber i Stikkelse af Aske ere blevne begravede paa en dansk Kirkegaard, efter at Brændingen er foregaaet dels i Tydskland og dels i Sverige. Deri har man ikke fundet noget anstødeligt, men hvorfor skal Brændingen netop foregaa uden for Landets Grænser? Der er Krematorier i Stockholm og Göteborg, og det er høist sandsynligt, at der i en ikke fjern Fremtid vil opstaa nye Krematorier andre Steder i Sverige, navnlig i Malmö. Jeg formaar ikke at indse, at det bedre kan forenes med en kristelig Begravelse, at Viget, efter at der er kastet Jord paa det i Kjøbenhavn, føres over til Malmö, der brændes og føres tilbage til Kjøbenhavn og nedscæntes i en Grav paa en Kirkegaard i Nærheden af Kjøbenhavn, end om selve Brændingen efter Jordpaataastelsen foretages her i Landet, og Asken saa nedscæntes i Graven. Det forekommer mig altsaa, at Henviisningen til den Maade, hvorpaa en stor Del af den danske Folkekirkes gejstlige have stillet sig til Sigbrændings-spørgsmaalet — om hvilket jeg i øvrigt tror, at den for en ikke ringe Del maatte har beroet paa en Misforitaelse af den Maade hvorpaa Sigbrændingen tænktes udført — ikke kan være afgørende ved Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal tilstede Sigbrænding eller ikke, hvorvidt man altsaa skal give Regler med Hensyn til Sigbrændingen og altsaa betingelsesvis tilstede den her i Landet eller ikke. Men i øvrigt tillod jeg mig ogsaa at bemærke, at foruden de Under-saatter, der høre til den danske Folkekirke, er der et stort Antal danske Statsborgere, der ikke høre til den danske Folkekirke, og for deres Vedkommende kan Folkekirken's gejstliges Stilling til Sagen ikke være afgørende. Jeg tror altsaa, at der trænges til Bestemmelser her. For mit eget Vedkommende ønsker jeg at udtale, at jeg ingenlunde hører til de ivrige Sigbrændere. Jeg mener, at de Hensyn til Hygiejnen, som vistnok oprindelig have sat en meget stor Del af den danske Vægestand saa vel som den hele civiliserede Verdens Vægestand i ivrig Bevægelse for Sagen, ikke kunne spille nogen stor Rolle, saalænge Sigbrændingen utvivlsomt vil blive noget aldeles forsvindende. Det er jo ikke Meningen, at man vil gøre Sigbrændingen obligatorisk, man vil kun gøre den tilladt for dem, der ønske den. Men saa længe Forholdet er, som det er, saa længe Opinionen er, som den er, saa vil Sigbrændingen selv blive en speciel Undtagelse, og i disse specielle Undtagelsestilfælde tror jeg ganske vist, ikke, at det kan have hygiejnisk Betydning, om enkelte Sig blive brændte, for de scæntes